

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 ft)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér 4 kr.
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Szerda, december 14.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Deák Ferencz-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér megállapodás szerint.

fiz ellenzék felelete az erőszakra.

Az erőszak kiverése.

Dulakodás és rombolás a képviselőházban.

— Express tudósítás. —

Kolozsvár, dec. 14.

Van még vér a magyarokban; hála Istennek van! Felbuzdult az egyesült ellenzékben, a magyar nemzet igaz képviselőjében.

Gróf Tisza István, Ausztriának magyar mezbe bújtatott fogdomegje mehet a maga útján; csütörtököt mondott az erőszak politikájára. A tizes keztűs zsandárokat úgy rugták ki a Házból, mintha ott sem lettek volna és a ki a kormány-pártból mutatkozott az Angiasztálló tisztjára alatt, futva menekült a boszút lihegő hazafiak ökle és titáni ereje elől.

Az elnöki emelvényt két tucat márkos csendőrt őrizte, de kisöpörték, kiverték és kirúgták őket. Fél tizkor a híres testőrség gárdájának nyoma sem volt; az elnöki emelvényt az ellenzék foglalta le. Az elnöki széket összetörték, a miniszteri széket kidobták és fegyvert csináltak a padokból.

A francia forradalom világmozgató szelleme végigsurrant a Házon és felségessé avatta az ellenzék felbuzdulását.

Nem volt ez taktika, csak az ihlet folyamánya. A hazafiság és becsület heve szülte az eseményeket és vetette meg alapját az alkotmány ujjaépítésének és róttá össze a deszkákat a hóhérkabinet koporsójához.

Nem lehet a jelen pillanatban tudni, hogy ilyen kezdetnek mi lesz a vége; de azt immár lehet tudni, hogy a nemzet nagy harcában az ellenzéki, **maga a nemzet lesz a győztes.**

Elmi erővel tört ki az ellenzék elkeseredése és oly virtusban testesült meg és kért eget, hogy most már a vak is láthatja, hogy ezt az ellenzékét kár törpe minoritásnak csúfolni: ez óriás többség, a határozottság, elszántság, becsületesség, tisztesség és hazafiaság megdönthetetlen többsége.

Jó éjszakát, Tisza brigadéros! Bécsben fogják fejét venni a tulbuzgó cselédnek; ott csak a sikert jutalmazza, a kudarcért a legalázatosabb miniszteri lakájt is úgy kirúgják, mint ma Justh rugta ki a rendőrfelügyelőt a Házból: csizmás lábbal.

Rugkapálhatsz, jó darabant-generális, Tisza István! Neked befelegzett! Jó éjszakát!

Gyülekezés.

A ködös, nyirkos idő dacára már reggel hét órákor nagytömeg gyűlt össze az „Angol királynő” szálló épülete előtt. Az arccal kicsippte a hideg, a cipőtalpak átáztak, a tömeg azonban lelkes hangulatban kitartott. Annak dacára, hogy még egyetlen ellenzéki képviselő sem mutatkozott, folyton hangzottak a kiáltások:

— Eljen a haz fia ellenzék!
— Eljen Kossuth Ferenc!
— Eljen Apponyi Albert!
— Le a petroleum-gróffal!
Egy negyed 9 órákor állott meg az első

kocsi a szálló előtt. Pólonyi Géza lépett ki rajta. Egeivérő éljenzés hangzott fel, amely akkor sem szűnt meg, mikor Pólonyi népességi alakja már régen eltűnt a szálló földszinti folyosóján. Aztán egymásután jöttek Rakovszky István, Olaj Lajos, Sighy Gyula, gr. Batthyányi Tivadar, Holló Lajos, Gollner Gyula, gróf Zichy Jenő, báró Bánffy Dezső és gróf Apponyi Albert.

Apponyi ak, a mint kilépett a kocsi-ből elálltak az útját. Pillanatok alatt körülvette a tömeg; a kalapok mintegy jeladásra lekerültek a fejeikről s felhangzott a Kossuth-nóta. A némes grófnak, a kit ez a váratlan gyönyörű óráció nagyon meglepett, könnyek csillogtak a szemében. Ő is énekel. Aztán hajadonfőt, folytonos éljenzés közben bement a terembe, ahol megismétlődött az óráció.

Az Új-párt gyönyörű helyiségében, amelyet kilenc órákor már szűnőlt megöltötték az egyesült ellenzék tagjai, lelkes hangulat uralkodott. Mindenki biztosra veszi a győzelmet. Annnyira, hogy már nem is beszéltek az eshetőségekről. Tréfákoztak, kedélyeskedtek. Gróf Benyovszky Sándor beült egy kényelmes, puha bőrszékre, elnyújtózott, aztán odaszólt Rákosi Viktor-nak:

— Te Viktor, Binfféknak olyan kényelmes az otthonuk, hogy kedvem volna idehurcolni.

— Hát igaz — felelt Sipulusz — de ne feledd el Sándor, hogy itt nemcsak más butorok, hanem más elvek is vannak.

Nevettek.

Zarándok-ut.

Negyed tizkor felkerekedtek s bár nem voltak még teljes számmal együtt, elindultak. Elöl Apponyi Albert, Thaly Kálmán, Zichy Jenő és Rakovszky István. Kossuth Ferenc a betegsége miatt kocsin ment.

A szálló előtt összegyűlt tömeg folytonos:

— Eljen az egyesült ellenzék!
— Eljen Apponyi Albert!
— Vesszen Tisza! — kiáltások közben szintén megmozdult s a két gyalogjáró mentén kísért a zarándok csapatot. — A Gizella-téren, a Dorottya-utóban minden járó-kelő csatlakozott az éljenző tömeghez. Az ablakok az egész utcánál megnyitlak s kipirult arcú hölgyek fehér kendőket lobogtattak.

A szabadelvű-párt előtt a kíséret megállt s percekig tartó:

— Pfiu Tisza!
— Le a hazaáruló bandával!
kiáltásokban törték ki.

A Ferenc József rakparton, a rendőrfőkapitányság épülete előtt, a melynek minden ablaka megtelt kíváncsi tisztviselőkkel, megismétlődött a jelenet, mire a kíváncsiak elitűntek. Az Akadémia-után és a Szechenyi-után át a Rudolf rakpartra fordult a menet. Ekkor már legalább kétezer főre szaporodott a kíséret. A Dunán vesztelő hajók meghajították a zászlóikat a menet előtt, a melyre ez „Eljen a haza! Eljen az alkotmány!” kiáltásokkal felelt.

A parlament előtt.

A parlament épülete előtt ezalatt körülbelül három-zer főből álló embertömeg gyűlt össze, a mely mikor a menetet megpillantotta, keresztül törte a rendőri kordont s hanyatt-homlok futott a zarándokcsapat elé. Egy pillanatra sem szűnelt az éljenzés. A képviselők a Kossuth-nóta hangjai mellett vonultak be a képviselőházba. A kapuban ezalatt kinos jelenet játszódott le. Ugron Gábor felszólította Bogulya rendőrfelügyelőt, a ki ott ácsorgott, hogy távozzék. Ez arra hivatkozott, hogy neki parancsa van, hogy a kapuban a rendre ügyeljen, s vonakodott a felszólításnak eleget tenni. Ekkor Rakovszky is közbeszólt:

— Mi az! Mi van itt, Gábor!
— Ez a pribék nem akar innét elmenni! — mondta Ugron.
— Mi az? Minek van itt? Takarodjék innen! Itt mi vagyunk az urak! Ide ne dugják az orrukát, mert kiverjük az egész hadat! — kiáltotta Rakovszky a megrögzött felügyelőre s csak úgy remegett az indulattól.

A tömeg a mely teljesen ellepte a környéket, szintén extázisba zuht:

— Rugják ki a gazdák! Ide is bejönnek!

Rogulya eltűnt. A következő pillanatban borzasztó kiabálás, lármák hallatszottak az előcsarnokból, közvetlenül ezután pedig egy kétségbeesett, rendetlen ruházatu rendőr repült ki a kapun. Mögötte Justh Gyula, Kaas Ivor, Ugron Gábor és Lengyel Zoltán alakjai tüntek föl. Ők rugták ki Rogulya felügyelőt, aki besettenkedett az előcsarnokba. Kézrel-lábbal kaplódzott, hiába. Bockelberg felügyelő ekkor vagy ötven rendőrt hozott, akik visszasszorították a folyton abugoló közönséget.

Ez jel volt a többi rendőrnök. Az isten tudja honnan, egyszerre elözönlöttek az egész óriási teret a rendőrök, gyalogosok és lovasok vegyest s »rendet csináltak».

Valóságos csatatérrel dolgoztak ki a »főrendőrök». Erre vall legalább az a gyönyörű összecsukódás, amelylyel a közönséget kezelték.

A fővezényeletet maga a főkapitány vette át, aki mihelyt a térre érkezett, azonnal kiadta a parancsot:

— Aki ordít, vagy valamelyik képviselőnek útját állja, letartóztatandó!

Kolozsvári rendőrtanácsos föltétlen és alázatos teljesítője volt ennek a parancsnak.

A közönség azonban, ámbár gondoskodtak róla, hogy megtudja a kemény rendeletet, szabad folyást engedett érzelmeinek s viharosan megabugolta a részeit gyalog, részint kocsin érkező mamelukokat.

Kubinyi Géza felé öklök is emelkedtek, úgy, hogy a fentebb tisztelt Rogulya felügyelő jónak látta a szolgálatait felajánlani. Az ő fedezete alatt vonult be a »népszerű Géza» dícsőségének színlelyére.

Valaki a tömegből felismerte Novák szabadelvűpárti képviselő urat. Elküldöttá magát:

— Abug Novák, a hazaáruló!

A tömeg utána. A megisztelt képviselő olyan keservesen ijedt areot csinált, mintha egyenesen a Simplicissimus egyik képeről ugrott volna a tömeg közé. Kacagtak rajta.

Azután ismét megkezdődött a tisztítás! De most már alaposabban. Az egész közönséget a Vécsey-után át a Szabadságtérre szorították és szétszalatták.

Reggel a Házban.

Háromnegyed kilenc órákor már eleven volt a t. Ház és, környéke is. Az utcán a fojtó, nedves decemberi ködben fázósan tiptektek kíváncsi emberek. A koránteléstől zöld volt az arcuk, de egyik sem mozdult volna tapotatl sem. Valamennyinek a szemé ott volt az Akadémia-utca torkolata felé: erről várják az ellenzéket.

A Házban ideges, izgatott a hangulat, amint hogy ezt külön említeni sem kell. A kapunál befordulva éri az új rezsim színe leelőbb az embert: emberórák állodgálnak párosával mindenütt. Az új darabontok fekete ruhában, a vállukon nemzetiszínű szalaggal.

A teremben az elnöki emelvényen egymás mellett hat szélés vállu csendőrt. Mindenütt az ajtók előtt szintén egy legény. Sötét tekintettel, vörösré súlt arccal török a gunyosan rájuk verődő pillantásokat.

Fél tíz órákor zugó éljenzés hallatszik az utcáról; megérkezik az ellenzék csoprtja. A következő pillanatban már benn van a teremben gróf Zichy Jenő, látható megdöbbenéssel néz a fogdomegokra, aztán válat von:

— Ejnye, de nagy bátorsággal vagyatok, legények.

A kormánypárti oldalon Nagy Sándor áll egyedül. Várja, mi történik. Hamar módjában van meggyőződni róla.

Barikádok a teremben.

Kezdődött az ellenzéki képviselők bevonulása. Lukács Gyula volt az első. Amikor meglátja a darabantokat, feléjük fordul:

— Pfiu, gazemberek! Az ilyen

szerepre eddig csak a cigány vállalkozott nálunk. Hát van-e béres, akit erre kapni lehet?

A darabontok a földre sötözték a szemüket.

Rákosi Viktor volt a második:

— Hagyd a cselédekkel! Majd elvégezzük a gazdájukkal!

De a dolog nem maradt annyiba. —

Pólonyi Géza jött be:

— **Gazemberek! nem szégyenlik magatokat!**

Ekkor már a teremben volt az ellenzék egészen. Lukács Gyula, Lovász Márton, gróf Zichy Aladár egymásután gyalázzák az őrséget. Ebben a pillanatban Lengyel Zoltán az elnöki emelvény felé tartott, de a darabontok visszalökték.

Elképzelhetetlen jelenetnek játszódtott itt le. Lengyel Zoltán magából kiélve, horgó haraggal háromszor egymás után teljes erőből arcul csapta a csendőrt. Ami ezután történt, az pillanatok múlva. Pap Zoltán, báró Kaas Ivor odaugrottak Lengyel segítségére: rugdosták, pofozták a darabantokat. Mindjárt hozzájuk csatlakozott Heck János is. Papi reverendában halálsápadt arccal rohant a minden izükből reszkető örökhöz. A szemük közé köpött, aztán ő is ütött, vert, pofozott.

Ekkor segítség jött a hét embernek.

Futólépésben rohantak a tartálékban lévő darabantok. Huszonkét szálás legény rohant a terembe.

Ekkor kezdődött az igazi tüközet.

A harc.

Lovász Márton felragadt egy széket és a teremőrök csoportjába dobta, akik felfutottak az elnök helyére. De nem sokáig maradtak ott. Valóságos ostrom kezdődött. Az ellenzék nekifeszült a hatalmas elnöki emelvénynek s egy pillanat alatt szét-szedte a korlátokat. A terem közepén álló asztalt romokra törte. Az összes miniszteri széket darabokra zúzták.

Es a faforgácsokkal, székekkel megindult a biztatás. A nyomorult, megijedt darabontok összebujtak. Pozsgay Miklós ekkor — mialatt repkedtek a tintatartók, a székek — felhatolt az elnöki szék pódiumára!

— Takarodjatok ki innen, hóhérok! — rivalta az örökre.

Ezek megragadták, vissza akarták lökni. Barabás Béla és Pap Zoltán azonban a nyomában. A kezük nem pihent, csak pofozott. Pólonyi egy letört pad hatalmas darabját teljes erővel a teremajtások csoportjába hajította. Éles jalkiáltás sivított fel, az altiszt véres fővel összeesett. De nem ez volt az egyetlen áldozat. Sümegi Vilmos összetörte az elnöki széket s annak a roncsaival verte agyba-főbe a darabantokat, a kik itt már szintén verekedni kezdtek. — De nem sokáig tudták: Okolicsányi László, Mezössy Béla, Rákay László, Szatmári Mór, gróf Zichy Aladár, Zboray Miklós, Luby Géza, Vázsonyi Vilmos, de ki tudna itt neveket felsorolni, az elnöki emelvényekre vezető dobogó szőnyegét megerősítő rézrudakat szedték ki. Holló Lajos az elnöki széket dobta közéjük. Jajgatás, káromkodás, pokoli zaj, a karzatról az asszonyok sikongása tölti be a termet.

Tíz óra után öt perccel nem volt darabant a teremben. Összenéztek és hanyatt-homlok menekültek. Vad örömorridítás szállott utánuk, aztán Justh Gyula szava:

— Szegény ördögök, de ki kellett innen pusztítani!

A terem itt már csupa rom volt. A közepén egymásra hányva miniszteri székek, a könyvek szerte-széjjel hányva. S az

ellenzék sápadtan, kimerülten, de nevelő arccal telepedett le a barikádokon.

Tisza belép.

Negyed tizenegy órákor egyszerre felhőköt érő ordítás. Tisza belép a terembe. Halálsápadtan, a karjait a mellén összefonva néhány lépést előre tesz. Mellette Szacelláry György. Megáll, mögötte a pártnak talán negyven-ötven tagja. Nézi a rombolást, amelyik olyan szituációt teremtet számára, melyből szinte lehetetlen a kibontakozás. Az elnöki emelvényen ott táboroznak: Kaas Ivor, Eitner Zsigmond, Sturmán György, Nessi Pál, Zboray Miklós, Rákay László, Szlaha István, Gabányi Miklós, aki az elnöki asztalon ül és még sokan.

Hol van az az elnök, aki ide bejön? Az ellenzékről pedig zug feléje a dühös, gunyos kiáltás:

— **Gazember! Ezt maga csinálta!**

Gróf Zichy Aladár hangja süvit.

— Hiszen ez csak egyszerű formaisértés volt!

Lengyel Zoltánnak is van megjegyzése: — **Egyszer, csak egyetlenegyszer történt!**

Tisza néhány percig a teremben maradt, aztán kiment. Gunyos kacagás szállott utána.

Az ellenzék várakozik.

Tisza kiment, darabantnak nyoma sem volt, az ellenzék dühbe lecsillapodott kissé. Várja, mi történik. S egyik hír követte a másikat.

— Minisztertanács van! — hallatszik az első.

Közben jönnek a mágncs csoport tagjai. Gróf Erdődy Gyula, gróf Hadik János, Wlassics Gyula, gróf Andrássy Gyula és Tivadar és a többiek. A diadalmasorban lévő ellenzék valamennyit megéjenezte. — Gróf Andrássy Gyula Plósz Sándorral izgatottan tárgyalt. A jobboldali háttér pedig lassanként megtelt kormánypárti képviselőkkel, a kik meredt szemekkel nézik a pusztulás képét....

A darabontok.

Mindenki sajátja ezeket a nyomorúságos legényeket, a kik eljöttek zsiros hivatalba s a működésük első napján félgyonyverték őket. A legtöbbje véres fejjel került ki a teremből. A feldühödt képviselők az egyik darabont fejét percekig földhöz verték, úgy hogy mielő kitárgyoltak a folyosóra, ájultan összeesett. Négy helyen vértet a feje. Bevittek a háznapyi hivatalba, a hol felocsolták. Kétségbeesett arccal fordult Csávossy Bélához.

— Ha már kivették minket a csendőrségtől, legalább biztosították volna az életünket. Mi lesz belőlem!

Ugy sirt, mint egy gyermek. Fél 11 órákor kilenc parlamenti altiszt bejelentette Csávossy háznagynak, hogy lemond az állásáról.

Nyomorúságosan, összeverten, tépeten néz ki valamennyi. A parlamenti legények, akiknek a kapitánya Perczel Dezső, fákó arccal, reszketve várják a híreket....

Nevezetes jelenet játszódott le a fődarabant: Farkas János és Tisza István között. Farkas odafutott a folyosón a miniszterelnökhöz:

— Kegyelmes uram, kiverem én a negyven altisztet az ellenzéket....

Ebben a pillanatban a fejéhez kap és eszméletlenül esik össze. Orvost hívtak, de csak nehezen bírták felocsolni. A ruhájában rögtönzött kórházba vitték, ahol lefektették.

Tisza nyakkendője.

A teremben ezalatt egyik jelenet a másikat éri. Rákay László a padlózat szőnyegén egy fekete nyakkendőt talál, amelyről ezüstjóték fityegnek elő. Valamelyik darabant nyakáról szedték le. Felveszi és megfogja a kezében:

— Odaadom Tisza Istvánnak! Viselje becsülettel!

Viharos kacagás támadt utána.

„Kristály”

gőzmosó intézet

Telefon
500.

Kolozsvárt.

Telefon
500.

A modern technika legújabb vívmányának megfelelő felszereléssel, tisztán viz és szappannal mos, vasal női és férfi fehérneműket gyorsan a legszebb kivitelben és előnyös árban.

Elvállal vegyileg tisztítani uri és női ruhaneműket, selyem és szövet kelméket, kézimunkát, diszdarabokat stb. —————
————— jutányos áráért. —————

Csipkefüggönyök 30 kr.-ért darabonként mosva és vasalva.

A ruhaneműek kivénatra díjmentesen elhoznak és viszont tiszta állapotban pontos időre hazaszállítatnak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A n. é. közönséget kényelmére a belvárosban

LASKAI FERENCZ és FIA
ágyaneműek üzletében. — Telefon 405.

(Kossuth Lajos és Tivoli-utca sarok) felvételi telepet létesített, hol ruhaátvételeket eszközölnék.

Fehérnemű mosva és mangolva 10 kr. kgrmonként.

A n. é. közönséget biztosítva kifogástalan munkáról és mindenben méltányos árákról, szíves figyelmébe ajánlja a belvárosi felvételi telepet és számos megbízatást kér a

„Kristály” gőzmosó intézet.

„Szavazzunk.“

Ez sem utolsó jelenet. Mialatt Tisza a teremben van, Zboray László az elnöki emelvényen kivesz a zsebéből egy fehér kendőt s komoly arccal a baloldali fele meglepetéssel:

— Szavazzunk!

A november 18-iki reminiscencia nagy derűtséget támasztott.

A következő percben egy cipőt lóbált magasra Erdrey Gyula. — Egy darabot hagyta ott benn, keszerves emlékeknek.

Az ellenzék a mai ülésen csak gróf Benyovszky Rezső és Udvarfy Ferenc hiányoztak.

Minisztertanács.

Tizenegy órakor újabb hír érkezik: minisztertanácsot tartanak. Ebben állítólag azt a határozatot hozták, hogy az ellenzék képviselői ellen, akik a darabotokat kivetették, a kormány büntető feljelentést tesz azon a címen, hogy megakadályozták a törvényhozás működését. Eötvös Karoly nevére a hírhez:

— Hogyan akadályozták volna meg, amikor meg se próbálták ülést tartani.

Kapacitálások.

Negyed tizenkettő: gróf Apponyi Albert, Kossuth Ferenc és gróf Andrássy Gyula az elnöki emelvényen tartózkodó képviselőkhez mennek s rá akarják bírni őket, hogy valami módon tegyék lehetővé az ülést.

Az egész ellenzék hangosan tiltakozott:

— Nem engedjük!

Közben Csávosossy háznagy a terembe jött.

— Urak, ma nem lesz ülés!

— Hazudik! Nem hagyjuk magunkat törbe csalni! — kiáltja rá Nessay Pál.

Az ellenzék nem mozdul. Lelesken kommentálják a nagy eseményt. A kormány eddig nem tarthatott ülést.

A karzatok lassanként egészen megtelnek közönséggel.

Csatlakozás az ellenzékhez.

Fernbach Péter szabadelvű párti képviselő kijelentette a Házban, hogy szívesen csatlakozik az ellenzékhez, a szabadelvű pártból való kilépését nem is jelenti be, mert nem tartja erre érdemesnek a kormányt.

Gróf Erdődy Gyula képviselő, a ki már régebben kilépett a kormánytől és azóta pártoktól is lett, szintén csatlakozott ma az ellenzékhez.

Hire jár a folyosón, hogy 10—15 szabadelvű párti képviselő már elküldte a szabadelvű párt elnökségéhez a pártból való kilépési nyilatkozatát. Hogy kik azok a képviselők, még nem tudni, mert a szabadelvű párt korifusok utköljék. Emegetik a többi közt Patyánszky Eleket, Boitka Bélát és Keglevich Gyulát. De hogy ezek tényleg azok közt vannak-e, bizonyosan nem lehet tudni ebben a pillanatban.

Kormánypárti intrika Bánffy ellen.

A folyosó egyik sarkában, ott, ahol a kormánypárti szobát tanyáznak, egy tömegben állnak a kidobott és kifosztott zsandárok, szegyenkeztve, megcsufolva.

A kormánypárti képviselők csoportjai veszik őket körül és faggatják őket, hogy kik voltak azok az ellenzék képviselők, akik megkezdtek az ostromot és akik őket bántalmazni kezdek. Különösen fardoznak a kormánypártiak, hogy azt szuggérálják a darabotoknak, hogy Bánffy Dezső vezette az ostromot és ők ezt vallják ezt megerősítik. Az ellenzék ez a hitványosság nagy felháborodást keltett és rögtön tudatták Bánffy Dezsővel, hogy mily intrikát folytatnak ellene a szabadelvű folyosón, Bánffy a hallottakra csak ennyit felelt:

— Nem vezetek, de vezethettem volna.

Lemondási hírek.

A folyosón egymást érik a különbözőnél különbözőbb hírek. Beszélnek, hogy Tisza István telefon után jelentést tett Bécsbe és felajánlotta a királynak a kormány lemondását. Kormánypárti részről ezt megdöglék azzal, hogy Tisza csak a formának tett eleget, amennyiben a király a lemondást tudomásul sem veszi. Az ellenzék mindezt nem hiszi, ellenben biztosra veszi, hogy Tisza vagy a Ház felszámolása, vagy pedig a katonaságnak a Házba való akirására kért felhatalmazást és csak akkor mondana le, ha az erőszak eszközeivel sehogy sem tudna boldogulni. Természetes, hogy ebben a pillanatban, amikor a közhírek százával érik egymást, nem lehet a valót ellenőrizni, vagy a híresztelések tarkaságából az igazat kihámozni.

Perczel nem volt a Házban.

A november 18-iki alkotmányosság főhőse és főbűnöse, Perczel Dezső jónak látta távol maradni a csatától. Félít órakor telefonon kért és kapott tudósítást a Házban történetekről. Ennek folytán nem mert kibujni a lakásáról, hanem öt percet öt percre mindig újabb jelentéseket kért arról, hogy howa fejlődnek az események. Ma délelőn jelen volt a szabadelvű párt értekezletén, de a képviselőházból, melynek méltósága ellen ő vétkezett legjobbat, az egész délelőtti folyamán nem mutatkozott.

A rombolás színhelye.

Déli tizenkét óráig az ellenzék képviselői még a teremben vannak. A kormánypárti képviselők lassanként mind eltűnnek. A ház berendezésének, bútorgyainak roncsait a publikum összezedegeti és a képviselők nevüket írják azokra és így az egyes roncsokból ereklyéket csinálnak. A

képviselők közt is vannak sebesültek, de a sebesülések jelentéktelenek. Molnár Jenőnek a darabonlók az orálancát tépték össze s a kabátját is összeszaggatták.

A folyosón vidámabb már a hangulat. Just Gyula azt kérdezte Molnár Jenőtől:

— Vajjon hány hétig gyakoroltak a darabontok?

— Körülbelül három hétig — volt a válasz.

— De erre még sem tudták jól megtanulni a teendőket — szölt nevére Justh.

A terem közepén lévő barrikád különös képet nyújt. A romhalmaz közepén és tetején egy széklábán egy akasztófát állítottak fel, a melyet Lendl Adolf állított össze; az akasztóán egy cédula fityeg ezzel a felirattal:

— Itt lóg Perczel Dezső és Tisza István.

Nagyon érdekes dolog történt azután. Jelfi nevű fotográfus bejött a terembe és lefényképezte a rombolás színhelyét. Több felvételt csinált. Ezek közt legérdekesebb ez. A csoportfelvételen látható gróf Andrássy Gyula, báró Bánffy Dezső, Wlassics Gyula, Darányi Gyula, gróf Zichy Aladár, Holló Lajos, Molnár Jenő, Justh Gyula, Pozsgay Miklós, Szemere Miklós. A jobb oldali egyik sarkában gróf Zichy Aladár cigarettázik.

Az elnöki szék is a terem közepén van. Báró Kaas Ivor a déli órákban egy késsel az elnöki széket szedegeti. Ez a képe délelőn a magyar képviselőháznak.

A főrendiház ülése.

A főrendiház tudvalevőleg ma délután 4 órára összehívta. Az ülés azonban az eseményekre való tekintettel elmarad. Erről már hivatalosan értesítették is a főrendeket. Az ülés elmaradásának hírért gróf Zichy Aladár hozta meg a képviselőházba.

Az ellenzék képviselői délután két óráig benn maradtak a Házban, hogy elejét vegyék minden esetleges csínynek. Az egyesült ellenzék a további taktikájáról csak akkor fog határozni, ha a szabadelvű párt zárt ajtó mögött tartott ülésének határozata nyilvánosságra kerül.

A szabadelvű párt értekezlete.

A szabadelvű párt értekezlete háromnegyed óra hosszáig tartott. Elnök gróf Tisza István miniszterelnök szólalt föl, aki kijelentette, hogy mindenre számított, csak arra a botrányra nem, amely ma történt. Közönséges bűnténynek tekint a történetet s a bűnösökkel a bíróság fog leszámolni. A maga részéről ez egyszer nem fog retorziót alkalmazni, ismétlés esetén azonban minden rendelkezésére álló eszközt fel fog használni. A párt nyugodt lehet, vannak a rendelkezésére eszközök, amelyekkel a bűntényeket megtorolhatja.

Nézete szerint a szabadelvű pártból kilépettek közül senki sem vett részt a mai botrányban. Reményli, hogy ezek minden befolyásukat fel fogják használni arra, hogy hasonló gyávaaságokra ne vetemedjék ez a banda. Tovább fog a maga útján haladni, mert tudja, hogy a nép jobb elemei vele vannak. Annak dacára, hogy az ellenzék minden elkövetett, még az utcán sem tudta megmozgatni. Legyen a párt nyugodt és tartson össze. O ugyan tarthatott volna ülést, ha akart volna, de szándékosan nem tartott, hogy az ellenzéknek időt adjon a mai botrány reparálására. Ha nem fogják reparálni, majd tudni fogja kötelességét.

Tisza után Szentiványi Árpád emelkedett szólásra, aki azzal kezdte a beszédét:

— Itt vagyok és itt is maradok!

Arra kéri a miniszterelnököt, hogy ne akarjon boszút állani és ügyeljen arra, hogy az utcán ártatlan ember vére ne folyjon.

Utána báró Dániel Ernő tartott magasztaló beszédet. Tisza közben kétszer is felszólalt és megkérté a pártot arra, hogy ma este a klubban teljes számban megjelenjenek a további taktika megbeszélése végett.

Az elnök az ülést erre bezárta.

*

Néhány túllugzó kormánypárti képviselő az ülés megkezdése előtt kiakarták baji-tani a teremből Bánffy Dezső melleszobrát. A komolyabb elemek azonban megakadályozták őket ebben.

Városi ügyek.

A szakszabizottságok ülése.

— Első nap. —

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, dec. 14.

Nyolc-tíz városatyia a kongó üres padok között mindenki kezében egy-egy példány a helyi lapok külön kiadásából. Itt-ott kisebb csoportok tárgyalják lázasan a képviselőházban történt eseményeket. — Ez a város közgyűlési termének képe délután fél 4 órakor, amikor Szvacsina polgármester, minthogy nagyobb érdeklődésre számítani nem igen lehetett — kénytelen volt a szakszabizottságok együttes ülését megnyitni. Az ülés megnyitása után lassanként szálalogni kezdtek a városatyák úgy, hogy négy órára elég szép számban voltak jelen a bizottsági tagok.

A kezdetben csekély számú bizottsági tagok azonban nem nagy munkával kezdtek hozzá a tárgysorozat letárgyalásához.

Mindjárt a tárgysorozat első pontjánál hatalmas vitát provokált az, hogy vajjon a községek és vármokról szóló törvény bűntető határozatainak „kiegészítésére, módosítására“ van-e joga a kommunitásnak, különösen Benel Ferenc tiszteletbeli főügyésznek voltak aggályai az ilyen szerű ki-kejezések ellen s a vita közben alapos ki-tatításban részesítették egymást a bizottsági tagok a kifejezések közjogi jelentőségét illetően.

A jogi „szakvélemények“ külfömben a második pontnál is kísértettek a Fekete Nagy Béla tanácsos készített cselédel-helyező intézetre vonatkozó javaslatot teremtetttéte le a főkapitány benyújtott „jogi szakvélemény“. Most azonban hamis elin-tézték a jogi vélemények ügyét, mert a bi-zottsági tagok közül már megérkeztek a nagy jogászok is, kik aztán egy-kettőre na-pirendre tértek a véleményen. A tárgysoro-zat ezen pontjánál külfömben sokat időztek a bizottságok. Csaknem minden bizottsági tagnak volt valami mondani valója. Innen is, onnan is elhangzott egy-két panaszo-szó a cselédekről. A cselédelhelyezés idejéről szóló rendelkezés pedig csaknem egy egész óráját vette el az ülésnek. Végre mégis csak oda jutottak ki, hogy az eddigi gyakorlatot fenntartva köteles a gazda, vagy megbízottja a cselédet bejelenteni és pedig a szolgáltatáspéltől számított nyolc nap alatt kell a cselédet bejelenteni.

A cselédügyek letárgyalásának külön-ben igen fontos haszna volt, mert 5 órára sikerült a tárgysorozatot pontjával Salamon tanácsos urat is az ülésterembe csalogatni. Gunyos éjlen fogadta az ezüstfejű botjával játszócszó és ruganyos léptekkel belépő rózsaszín márkát. A márká botja különben meglelte a hatást, mert Székula Ákos bi-zottsági tag is jónak látta követni a taná-csós ur példáját, ő is behozta sétatoltját a terembe. Jól is tette. Ki tudja mit akarha-tott a tanácsos ur botjával az ülésen?

Nagy kavarodást okozott Tutsek dr. indítványa, mely szerint azt a cselédet, ki egy éven belül hatszor helyét változtatja, ha helybeli eltiltassék a szolgáltatáslától és eltoloncoltassék a városról, ha idegen illetőségű. A bizottsági tagok legjobbjai élén Kanitz János és Csipkés Károly! so-cialis szempontból elvetendőnek tartotta az indítványt, mert a személyes szabadságot korlátozza. El is vetették a bizottságok az indítványt.

Igy telt el az egész délutáni ülés a tárgysorozat két első pontjának tárgya-lásával. Az ülés lefolyásáról az alábbi részle-tes tudósításban számolunk be:

A város törvényhatóságának jogi, pénz-tügyi és rendészeti szakszabizottságai egy-üttés ülésre gyűltek egybe tegnap délután a Vá-rosháza közgyűlési termében. Az ülés 3 órára volt összehívva, ekkor azonban csupán összesen három városatyia jelent meg a köz-gyűlési teremben s csak lassanként kezdtek gyűlekezni, úgy, hogy az óra mutatója már fél négy óráig jelzett, amikor végre meg-nyithatta az ülést Szvacsina Géza pol-gármester.

Itt adjuk azoknak a tagoknak a név-sorát, kik egy néhány kivételével rövidebb, hosszabb ideig belátogattak a közgyűlési terembe, az ülésen azonban — bizonyára egyébbirányú elfoglaltságuk miatt — mind-végig jelen nem lehettek:

B. Bak Lajos, Benel Ferenc, dr. Csip-kés Károly, Döszegi Mihály, Havas László, Katona András, Kanitz Jenő, Koleszár Sándor, Konty Imre, Nagy Dezső, dr. Papp József, Pál György, Reményi Károly, So-modi István, Székula Ákos, Szilágyi Lajos, Tanács József, Tokaji László, dr. Török István, dr. Tutsek Sándor bizottsági tagok.

A tisztviselők közül ott láttuk: Fekete Nagy Béla, Salamon Antal és dr. Nemes Ferenc tanácsosokat, dr. Esterházy László főjegyzőt, Tömösvári Miklós főpénztárnokot, Pócsi Mihály főmérnököt, Tarnai Mór és Föder Ottó aljegyzőket.

Szvacsina Géza polgármester üdvözölő szavai után dr. Nemes Ferenc tanácsos ter-jesztette elő szabályrendeleti javaslatát a községek és vármokról szóló törvény büntető határozatainak kiegészítése, módosítása és hatályon kívül helyezése tárgyában.

Benel Ferenc nem látja helyesnek, hogy a javaslat állandóan a törvény kie-gészítéséről, módosításáról szól. A kommun-i-tásnak — ugymond — nincs joga a tör-vényt módosítani, kiegészíteni. Ilyen kifeje-zések használatát közjogi szempontból ag-gályosnak látja és kéri, hogy a szabályren-deletben ilyen kifejezések ne vétessenek be.

Hosszas vita indult meg a használandó kifejezések fölött, melyben a még akkor alig 8—10 jelenlövő városatyia ugyancsak kivette a részét. Végre a bizottságok az elő-terjesztett szabályrendeleti javaslatot teljes egészében elfogadták, csupán a vita tárgyá-vá tett kifejezések helyett „alkalmazás“ szó-vétett be.

Ezután Fekete Nagy Béla városi taná-csos mondott el egy pár valóban megszive-lendő szót a magyarországi és különösen a kolozsvári cselédügyek mizerialis állapotáról. Rámutatott azokra a szomorú szociális ta-pasztalatokra, melyek évek hosszú sora óta sújtják s ma már elodáztatatlanná tették a cseléd ügynek hatóságai uton való rende-zését. Kolozsvárt alakult is pár év előtt társadalmi uton egy cselédelhelyező és védő intézet, de ez nem sokáig működhetett, és pedig valószínűleg a tagok más irányú el-foglaltsága miatt. De ez a kérdés tisztán társadalmi uton nem is szabályozható. Itt a hatóságok kell a vezető szerepet kezébe venni. Kecskeméti vároza volt az első, mely hatósági cselédelhelyező intézetet alapított.

Az intézkedés kitűnően bevált s már egy hónap óta működik a legteljesebb elisme-rés mellett a városi cselédelhelyező-intézet.

A kecskeméti mintára készítette el Fekete Nagy Béla tanácsos is szabályrendeleti javaslatát, melyet véleményezés végett meg-küldtek előzetesen a rendőrkapitányságnak. Hadady dr. benyújtott írásbeli véle-ményében nem nagyon pártolja az ügyet, sőt a szabályrendeleti javaslat egy-nemely pontját egyenesen a cseléd törvénybe tükö-zőnek mondja. A főkapitány véleményére azonban nem sokat tekintettek a szakszabiz-ottságok, hanem általánosságban helyesnek és üdvösnek látva a városi cselédelhelyező és cselédotthon ügyét, hozzá kezdtek a javas-lat részletes tárgyalásához.

A részleteknél a cseléd-bejelentés, a felmontási idő meghatározása és a szolgá-lati időtartam megállapítása sok vitára adott alkalmat.

Tutsek Sándor és Koleszár Sándor bizottsági tagok terhesnek találák a gazdá-ra a bejelentési kötelezettséget, az utóbbi szerint, a gazdának ideje sincs arra, hogy a bejelentés megtörténtét evidenciában tart-sa. A bizottság hosszas vita után elfogadta Török István indítványát, mely szerint az eddigi gyakorlat fenntartása mellett, a gazda, illetve megbízottja utján történjék a beje-lentés s csupán a bejelentés idején válto-ztatott akként, hogy az eddigi 14 nap helyett a szolgáltatba lépéstől számított nyolc nap alatt kell a cselédet bejelenteni.

Ebben kimondatott, a mennyiben a szerződés egy hónapnál hosszabb időtar-tamra szól, a szolgálati idő egy év. Tehát a cselédekkel kötött minden szolgálati szer-ződés, ellenkező kikötés hiánya esetén egy évre szól. Ezzel a cselédek gyakori hely-változtatásának akarta a bizottság elejét venni.

Tutsek Sándor szeretné még job-ban megnehezíteni a cselédeknek a gyakori helyváltoztatást s ezért indítványt terjeszt elő, mely szerint véteessék fel a szabályren-deletbe egy olyan határozatot, mely szerint az a cseléd, ki helyét egy év alatt hatszor megváltoztatja: megbüntetessék és pedig akként, hogy a mennyiben helybeli illető-ségű, eltiltassék a további szolgálat-tól, ha pedig idegen illetőségű, to-loncoltassék ki a város ter-ületéről.

Némelyek hajlandók lettek volna a határozatot olyan módosítással, hogy bevé-teessék az, hogy „elfogadható indok“ nélkül. Kanitz János alapos érvekkel támo-gatva előadást, tiltakozott az emberi jogok ilyen szerű megszorítása ellen. Hasonló szel-temben szólalt fel Tokaji László és Csipkés Károly, mire a bizottság elve-tette Tutsek indítványát.

A szabályrendeleti javaslat többi pont-jait is letárgyalták az ülésen, mely jóval öt óra után ért véget.

UJDONSÁGOK.

Tiltakozó népgyűlések a Székely-földön.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, dec. 14.

Háromszék vármegye szervezett függet-lenségi pártja már rövid idő alatt másod-szor ragadta meg az alkalmat, hogy a hir-hedt november 18-iki galád merénylet ellen tiltakozzék. A múlt hó 27-én Kézdivásár-helyen, ebben az ősrégi székely városban rendezett impozáns népgyűlést, mult vasár-nap pedig Sepsiszentgyörgyön, a megye megrozsdásodott mameluksgáról messze földön híres székelyhelyn tartottak tiltakozó népgyűlést.

A Kézdivárhelyi függetlenségi párt nagy küldöttséggel vett részt a népgyűlésen. Megható és kegyeletes tette volt a pártnak, hogy hatalmas koszorukat helyezett az eresztvényi temetőben nyugvó Gábor Áron sírjára és a szentgyörgyi piacon levő honvéd-emlékre.

A küldöttség Kézdivásárhelyről indult ki s utközben csatlakoztak régi 48 as lo-bogó alatt Felcsernáton, Szentlélek, Albis, Dálnok, Maksa, Eresztvény stb. Ez utób-bi helyen megállapodott a menet és a párt nevében Megyaszi Mihály felsőcsernátóni ref. lelkész megkoszorúta a székelyágyúhős síremlékét.

Sepsiszentgyörgy város végén kelle-metlen meglepetés várt a székely küldöt-tiségre. Szuronyos csendőrök várták s álót-kat utjukat és szigorú hangon holmi tör-vényekre figyelmeztették őket, sőt a zászló-kat is beakarták göngyöltetni és a szeke-rekbe bedugtatni! Persze a csendőrök nem tudták megjelteni a független polgárokat, ugy, hogy azok még annál nagyobb lelke-séggel vonultak be a főtérré, hol már ekkor óriási néptömeg gyűlekezett össze.

A Kossuth-nóta hangjai mellett min-denekelőtt a felsőcsernátóni honleányok által font gyönyörű koszorút helyezte el Molnár Emil a honvédemlékre; majd Bánffy Zsigmond ügyvéd, megyei pártelnök oytito-ta meg lelkes szavakkal a népgyűlést, mely után Dr. Melik Endre fejezte ki tüzés és éksen vágó beszédben megbotránkozását a nov. 18-iki parlamenti botrányt és a dec. 10-iki háromszék megyei közigazgatás szé-gyenteljes határozatát ellen.

Malik után dr. Szacsav, majd a ké-zdivásárhelyi iparosok nevében Csutak László tartottak élénk helyesléssel kísért beszédet. A határozati javaslatot Kiss Lajos ref. lel-kész, a sepsi kerület függetlenségi pártjának agilis elnöke terjesztette elő, a melyhez Megyaszi Mihály, Molnár Emil, dr. Nagy György szöliottak hozzá gyűjtő, hatásos be-szédekben, Megyaszi megoldva még a ha-tározati javaslatot azzal, hogy a népgyűlés szövekezett ellenzékén kívül üdvözölje gr. Andrássy Gyulát és a kormánytől ki-

lépett önértékes társait, ugyszintén gróf Hadik Béla zemplénmegyei főispánt is, a ki állását dobta oda az alkotmánytörő kor-mánynak lábai elé.

Dr. Bánffy Zsigmond zárta be a nagy sikerű népgyűlést, mely mindvégig a legtel-kesebb hangulatban folyt le s mely az ed-dig sötétségben állók szívét a függetlenségi eszmék fényárárára vetítette be.

A kézi függetlenségek is szép ren-deben elhelyezkedtek szekereiken, mely-eknek mindenke zászlót lengetett s a jól végzett munka édes öntudatával távoztak a sepsiek hálaalkodása és lelkes éljenzés közepén.

Az ily szívből jövő önkéntes megnyi-latkozással nem ér föl száz megyebizottsági bizalom sem, amelyet fuvardíjakkal beren-delt tisztviselőkből sajtolt ki Haller főispán.

*

Székelyudvarhely, dec. 13.

Székelyudvarhely város hazafias pol-gársága folyó hó 11-én impozáns tiltakozó népgyűlést tartott, melyen az egyesült el-lenzék részéről gróf Zichy Jenő és Bartha Miklós ország. képviselők jelentek meg. A reggel 6 órakor érkező képviselőket dr. Kovácsy Albert ügyvéd üdvözölő beszéde után az ipartársulatok zászlói és nemzeti lobogók alatt kivonult polgárság cigányzené-vel, lelkes éljenzés és a Kossuth-nóta ének-lése mellett kísért be a városba. Nem hi-ányzott a kíséretből a hatalom kirendelt szuronyos őre, 24 rendőr és 20 csendőr sem, kiket azonban a polgárság csak gu-nyos mosolyra méltatott.

A népgyűlés d. e. 10 órakor kezdődött a Müller-féle szálló nagytermében, mely már fél 10 órakor zsúfolásig megtelt; a pa-hályokat nagyszámu hölgyközönség fog-lalta el.

A gyűlés a Hymnus éneklésével kez-dődött, mire dr. Gyarmathy Dezső földbir-tokos indítványára elnöklt Vajda Ferenc ev. ref. lelkész, társelnökök dr. Kovácsy Albert és dr. Pál Ernő ügyvédek, Orbán Dénes és Szakács Gyula iparosokk választották meg. Jegyzők Csillag József, dr. Fo-dor Boldizsár és dr. Szőlősi Ödön voltak.

Az elnök lelkes megnyitó beszéde után, melyben a polgárokat tömörítésre és össze-tartásra hívta fel. Dr. Pál Ernő terjesztette elő a határozati javaslatot. Nem tartja — ugymond — szerencsének, hogy határozati javaslatot kell előterjeszteni, mert nem szerencse az, hanem szerencsétlenség, ha a remények ilyen alkotmányserűek ellen kel védekeznek. A népgyűlés a következó határozati javaslatot fogadja el:

„A Székelyudvarhelyen 1904. dec. 11-én a választó polgárság pártközönség nél-kül való részvételével tartott népgyűlés kimondja; hogy a magyar képviselőház-ban 1904. nov. 18-án a házszabályok megsértésével és minden törvényes forma mellőzésevel kieroszakított házszabály-módosítást törvénytelennek és érvénytelen-nek tekinti s a történetek után a mostani kormányt és a házelnököket nem tartja méltónak arra, hogy a magyar állam, illetve képviselőház ügyeit tovább is ve-zessék.

Egyszersmind bizalmát és köszönetét fejezi ki a szövetségeit ellenzék iránt azért a hazafias elhatározásáért, hogy a törvénytelenségek ellen való küzdelemre a magyar haza és alkotmány érdekében minden párttekinetet félretéve egyesült.

Felkéri a szövetségeit ellenezeket, hogy a megkezdődött önvédelmi harcot lanka-datlannal és az eddigi nemes kitartással és lelkesedéssel továbbfolytassa.

Irja fel zászlójára a parlament igaz reformját: a magyar nyelvnek írásban és szóban való ismeretén, mint értelmi cen-zuson alapuló általános választói jogot, hogy a parlament végre valóban a nem-zeti akarat kifejezője és Magyarország a magyaroké legyen.

Végül a kerület mostani képviselője iránt bizalmatlanságát fejezi ki.

A népgyűlés lelkes éljenzéssel tette magáévá az indítványt s megbizta az elnök-séget, hogy a határozati javaslatot juttassa az illetékes helyre.

Ezután gróf Zichy Jenő állott fel szó-lásra, ki a szűnni nem akaró éljenzés és taps lecsillapultával ismertette az egyesült ellenzéknek az erőszakos törvényserűessel és a fegyveres erőre támaszkodó hatalommal szemben teljesítendő feladatát, melynek si-keres keresztül vitelére a nemzet irántuk való bizalmából merítenek erőt.

Bartha Miklós ismertette a nov. 18-iki gyászos emléktől éjjeli tűzés részleteit. A tűz megkezdett ékesszólással mutatott rá a ma-gát többségnek nevező kormánypárti galád tetteire, kemény sarkasmussal mesélte el a hirhédett ülés lefolyását, a bepezsgőzt kö-rpheus had mámorban elkövetett örökletes cselekményét; gyönyörű, valósággal históriá-ba illő szavakkal emelte ki a magyar al-kotmányt szentségét és sérthetlenségét.

A roppant számu hallgatóság derűl-tésig kísérté azon gunyoros kijelentést, midőn annak a reményének adott kifejezést, hogy ha még ezután szűlvárosháza jönné, lesz annyira élőkényen a város rendőrsége, hogy a most kirendezett csendőrök létszá-mát kétszer annyira emeli, hogy a fogad-tatása a mostaninál impozánsabb legyen.

A lelkesedés valóságos orkánya tört ki akkor, midőn a nemzet vértanú hirta segítségül, hogy korbácsolják végig azt a szolgahad, mely az általuk védett s vé-rökkel megpecsételt alkotmányt lábbal ti-porja.

Szép és magvas beszédet mondott még Deák Miklós szentmihályi unitárius lelkész, a ki zafos tetszésnyilvánítások mel-lét jejtette ki a „csak egyszeri formaser-tés“ valódi jelentőségét.

Végül Dr. Kovácsy Albert ügyvéd kö-s

Délben 200 terítéskü bankett volt, melyen igen sok szép toaszt hangzott el.

A képviselők délután fél 3 órakor utaztak el a körülbelül 3000 főnyi néptömeggel a körúti kocsikba, azzal a tapasztalattal, hogy a kerület László Mihályra nézve — elveszett.

Változás

a rendőrség bünyői osztályában.

Kolozsvár, dec. 14.

A főkapitány — mint már megírtuk — új munkabeszámítást és ennél fogva különböző személyváltozásokat létesített a rendőrség belső adminisztrációjában. A legfontosabb az, hogy dr. Kossa Elemér helyett a bünyői osztály vezetését a főkapitány felügyelete mellett dr. Rimóczy József alkapiány fogja vezetni. E változások egyik láptársunk némi kommentárt fűzött, amelyre vonatkozólag a főkapitány a következő hivatalos értesítést adta ki:

A lapok egy része nagy előszeretettel foglalkozik a rendőrségnél beállított munkabeszámításról folyó változásokkal és ehhez oly magyarázatokat fűz, mintha a rendszerváltozás megett bizonyos személyi, vagy más okok volna a keresetért és tulajdonképpen ezek szolgáltatnak volna alapot a főkapitány intézkedésére.

Eltekintve attól, hogy a főkapitány csak a törvényben a jogával él és felelőssége tudatában minden személy vagy egyéb mellékes tekintetek nélkül tisztán és kizárólag a rendőri közzolgálat érdekében intézkedett: tulozott és téves feltételezésnek kell minősíteni azt az irányzatot, a mikor a rendőrség és tisztán belügynek oly jelentőség tulajdonosságát, mintha az magára a testületre, vagy nyilván a közügyre kiható káros következményekkel járna.

A mint melán elismerés kíséri a távozó tisztviselőt, mikor más legkevésbé sem becsülhető munkatörbe lép át, nyilván alig tesznek hasznos szolgálatot azok, akik jörfarmán még a bizalom előlegezését is mintegy megvonják attól, illetve azoktól a tisztviselőktől, akik minden esetre kellő tudással és nem kevesebb ambícióval lépnek át már gyakorlatilag is ismert munkakörükbe, a bünyői, nyomozati teendők ellátása végett.

Mi a magunk részéről nem habozunk kijelenteni, hogy erre a változtatásra szükség volt. Mert a bünyői osztály működésének beigazolt sikertelenségéből, önkéntelenül is le kellett vonni azt a következtetést, hogy annak vezetésében változást kell eszközölni. Ez most bekövetkezett és mi bizalommal tekintünk a bünyői osztály új tisztviselőinek működése elé.

Az orosz—japán háború.

— Express tudósítás. —

Budapest, dec. 14.

Minden jel arra mutat, hogy a kelet-ázsiai harcok a legutóbbi napokban döntő események fognak lezárni. Amerikai lapok hozzák, hogy Port-Arthur immár bizonyosan elesett s a kiszókött Cristoforoff hadnagy ezt a hírt vitte meg Kuropatkinhoz. Tehát ő lett volna az egyetlen megmaradt hírvivő. Tény, az összes táviratok megerősítik, hogy tegnapelőtt Port-Arthur történt valami. De a titkolódzás japán részről óriási. Lehet, hogy fontos stratégiai okokból titkolják az erőd bevételeit és éppen ezért jön a hír, ami legfurcsább, Pétervár felől. Az orosz táborban is rendkívüli zavarok vannak. Mukden körül lázasan készülődnek, de nem a harcra, — hanem ugylászik egy újabb visszavonulásra. Mindenesetre a legközelebbi napokban el fog dőlni, hogy ki az ur Kelet-Ázsiában.

Port-Arthur lángokban áll.

Már tegnap este a budapesti tőzsdére és az összes budapesti malmokhoz több helyről táviratok érkeztek, hogy a japánok felgyújtották Port-Arthurt és az lángokban áll.

Budapestre ma a következő táviratok érkeztek:

London, dec. 13.

Fokióból jelentik ide, hogy Port-Arthur tegnap óta lángokban áll. A japán lövegek a várost és a kikötőket egyszerre több oldalon gyújtották fel.

London, dec. 13.

A Newyork Herald tudósítója írja lapjának, hogy Port-Arthur már napokkal ezelőtt elesett, de a japánok stratégiai okokból titkolják azt.

Pétervár, dec. 13.

A „Ruskoje Slovo” közli, hogy Kuroki meghalt és seregének vezére Sasnovó lett, a ki a Mikadónak testvére. Az új vezér csak 21 éves és vezérkérővel együtt most Kuansianban tartózkodik.

Dr. Jancsó Miklósné temetése.

Kolozsvár, dec. 14.

Egy fiatal, viruló szépségű asszony kibúlt teletet fogadta be tegnap d. e. az édes anyjától. Egy ifjú lélek szállott el idő előtt és Kolozsvár elkelő társadalma megrendülve kísérté ki koporsóját a temetőbe. A temetés mindig szomorú érzéseket ébreszt az itt maradtakban. De miy mértékben hatványozódik ez a érzés, ha tudjuk, hogy fiatalon szállott a sírba az, akit temetünk...

Valóságos tragédia ennek az elhunyt szép asszonynak a sorsa. A férj, aki hivatalánál fogva a nap minden órájában a halállal viaskodik, hogy tudomány eszközeivel segítsen a betegeken. S most ő is betegnek fekszik, miattal elviszik melőle szerető hit-

vesét, gyermekének édes anyját... S még el sem kísérheti utolsó útjára... De ott voltak a rokonok, a jó ismerősök: Kolozsvár minden számottevő embere és azok kísérték el a koporsót... S leszedték a tegnapi nap egész virágtermését, hogy koszorukba fonva, oda tegyék dr. Jancsó Miklósné koporsójára...

Herepey Gergely ev. ref. első pap vezette a temetési szertartást. Tizenkét órára már a földben pihent az elhunyt porladó teste, miközben zokogva tértek haza: az édes anya, a testvérek és a rokonok, a kiket szinte megrázóan sújtott a sors csapása, a fiatal asszony megaló tragédiája...

Egy szép asszonnyal van keresebb, de egy édes, kicsi gyűgyög árvaival van több. Az az apró, csöppnyi gyerek, ma még nem érezte a fájdalmat; évek telnek még el, a mikorra megéri és megéri, hogy nincs mellette az édes anyja.

A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Dr. Jancsó Miklós a maga és árva maradt fiacskája Miklós, az édes anya öz. Halász Jakabné; a testvérek: Irén, dr. Gál Béláné, dr. Halász Akos, Melanie, dr. Menyháth Gáspár, Jolán, Fuchs Nándor, Adél, dr. Perl Ottóné, Aranka, István; öz. Jancsó Lajosné anyós; dr. Gál Béla, Jancsó Lajos, dr. Menyháth Gáspár, Fuchs Nándor, dr. Perl Ottó, sógorok s mindezek családjai, egy a többi közeli és távoli rokonok nevében fájdalommal jeleti hűségese feleségének az önfeláldozó anyának, szerető leányának és menyének, testvéreinek, sógorainak és rokonoknak dr. Jancsó Miklósné szül. Halász Fátimének folyó évi december hó 11-én d. e. 12/4 órakor igen boldog házasságának 3-ik évében rövid szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát.

Hült teteme e hó 13-án, d. e. 11 órakor fog az ev. ref. vallás szertartása szerint az Egyetem-u. 7. sz. alatti gyászházából a köztemetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Kolozsvár, 1904. december hó 11-én.

— (Uj előfizetőknek.) Kik az „Ujság” jövő év első negyedére (január—márciusra) már most előfizetnek, egész december hóban ingyen küldjük meg az „Ujság”-ot.

— (Az Emke igazgató-választmányi ülése.) Az Emke igazgató-választmányi folyó hó 12-én, délután 3 órakor tartotta havi rendes ülését a városban Fekete Gábor elnöke alatt, ki minthogy Béldi Akos gr. elnök akadályozva volt, Kornis Viktor gróf és Teleki Domokos gróf alelnökök pedig betegek, elnöki felkérésre vezette az ülést. Az ülésen Sándor József t. alelnök-főtákar és Merza Lajos tetteik meg szokásos jelentéseiket.

— (Tüz.) Tegnap éjjel 2 órakor a Paesirta-utcában egy istálló kigyulladt. Lapunk zártakor a tűz még nem volt lokalizálva.

— (Gondnoksági ülése.) Az állami elemi iskolák gondnoksága Ferencz József unit. püspök elnöke alatt tegnap tartotta meg rendes havi ülését. Az ülésnek a folyó ügyek tárgyalása volt az egyedüli pontja, melyet a tagok élénk érdeklődéssel kísérték. Jelenti az előadó, hogy a gondnokság elhatározta a monostori állami iskolánál az ismétlődő iskola beállítását. Továbbá tudomásul vették a tagok, hogy a milleniumi iskolánál a gazdasági ismétlődő iskola 75 tanulóval a tanítást megkezdte. Ezzel az üléss tárgya ki lett merítve. Az ülés a legjobb hangulatban véget ért.

— (A vasuti sinhez kötözött pályáról.) Egy rémes rablógyilkossági kísérlet hírért írják Besztercéről. Tegnapelőtt reggel egy 4 óra körül Dobrik János szamosvölgyi pályáról mikor kötelességét teljesítve haladt a pályától, több parasztnak látszó ember megtámadta és a nála levő pénzt, óráját elrabolta. Azután a kifosztott ember száját betömtek és a va uti sinhez kötözték. A vonat elgázolta volna a szerencsétlen őt, ki hallván a közeledő hejnali vonat dörögését a halálfélelem következtében önkívüli állapotba esett. Egy arra jövő, épp a kellő pillanatban megjelenő vasuti munkás kiszabadította a biztos halál torkából. Beszállították Besztercsre a kórházba, ahol orvongási rohamok támadták meg. Az orvosok konstatálták, hogy a kiállott félelem következtében megörlült.

x Pármái ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha kedves és gyöngéd illattal ellátott szappannal azt is tudjuk, hogy az arcból „fömlöjja, üdít, megnyírja, hogy még a legérzékenyebb arcoknak is nagy elegendéssel használhatjuk s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant rem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 db 80 fillár, 3 db 2 korona 20 fillár. Készít: Szabó Béla pípe, szappangyáros, Miskolcon. Kaptaó: Kolozsvár Burger Frigyes, Kovács P. Fiai és Schuster Emil cégekkel.

— (Harc a szökevényekkel.) Rendkívül veszedelmes gonoszító került a nyár folyamán a balassa-gyarmati törvényszékhez. — Kolompár István nevű kőboregény volt ez a veszedelmes ember, a ki előbb Nógrádmegyében, majd pedig Vas megyében és a szomszédos Tiszaországban rablást és rablógyilkosságot követett el társaival együtt. Hosszas üldözés után a nyár folyamán végre sikerült kézre keríteni a bandát. Valamennyit bekísérték a balassagyarmati ügyészhez fogházba. A törvényszék pár héttel ezelőtt hozott ítéletet a banda tagjai felett s Kolompár Istvánt tizenévi évi fegyházra ítélte el. — Az ügy felebbesés alá kerülvén, az elítéltek egyelőre még az ügyészségi fogházban maradtak. Kolompár István,

a főbűnös, úgy látszik, érezte bűneinek súlyát, mert e napokban a fogházörök éberségét kijátszva, megszökött a börtönből. A szökést csak jó későn vették észre s addig Kolompárnak sikerült elmenekülni. — A veszedelmes ember Heves megyé felé vette útját s már a szokás után való éjjelen a hevesmegyei Csány községben ötréndbeli rablást követett el, mely alkalommal polgári ruhát, pénzt, revolvert vitt és egy vadászfegyvert kerített magának. A szökés után nyomban értesítették a környékbeli csendőrséget. Ennek alapján kezdte meg a nyomozást a hatvani csendőrség, két tagja nyomára is akadt a betörőnek, aki, egy a pusztán levő szalmakazalban volt elrejtőzve. Kolompár, amint a csendőrök közelébe érkezett, előbb vadászfegyverével kezdett lövöldözni a csendőrökre, majd pedig a revolvert vette elő s azzal folyton lövöldözve, futásnak eredt. A csendőrök nem vették ám fétrára Kolompár folytonos lövöldözéseit, hanem szintén lövéssel feleltek s az egyik golyó a menekülő veszedelmes embert lábán találta, mire aztán Kolompár leesett a földre. De még itt sem akarta magát megadni, mert még fekvő helyzetében is folyton lövöldözött mindaddig, míg a töltényei el nem fogytak. A sérdült gonoszlelvő, miután ártalmatlanná tették, beszállították a balassa-gyarmati fogházba, ahol ezután valószínűleg jobban fog-nak rá vigyázni.

— (Kiadó.) Egy bolthelyiség, egy szoba és konyhával, mely étteremnek is igen alkalmas, Deák Ferenc-utca 12. sz. alatt kiadó. Tudakozódni lehet ugyanott, vagy az Ujság kiadóhivatalában.

— (A becsületes tolvaj.) Megtörtént már más alkalommal is, hogy némely tolvaj bizonyára a lelkiismeret furdalása következtében idővel visszaadta a károsultnak ellopott holmiját. Ehez hasonló eset történt tegnapelőtt Kolozsváron. Egy helybeli Miron Vaszi nevezett gazdaembernek a múlt évben, Hegyesdomb alatti udvaráról ellopák a lovat. A tettes akkor nem került meg. Tegnapelőtt este egy ismeretlen ember két 6—7 éves tinót hajtott be Miron Vaszi udvarába. Aztán beküldött az ablakon, hogy az ellopott lova helyében hozta a két tinót. Ezzel eltűnt. A gazda feljelentette az ismeretlen, de becsületes tolvajt a rendőrségen.

— (Egy kis bolthelyiség.) Deák Ferenc-utca 12. sz. alatt azonnal kiadó. Tudakozódni lehet az „Ujság” kiadóhivatalában.

— (Fogfájást és szájbűzt azonnal megszüntet) a „Plumbus” amerikai ömplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szerda: Napkeleti királykinaszony. (b. 69. sz.)
Csütörtök: Bob herceg. (b. 70. sz.)
Péntek: Hoffmann meséi. (b. 71. sz.)
Szombat: Csiky Gergely emlékeztetőre: Muká-nyi. (b. 72. sz.)

Táviratok

Az egyesült ellenzék szózata.

Kik a bűnösök.

Tisza István bukása.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 13.

Az egyesült ellenzék ma este értekezletet tartott, melyen Kossuth Ferenc elnökölt. Bejelentette a képviselőház mai eseményeit. Konstatálja, hogy csenderők és pandurok elfoglalták a képviselőház üléstermét, mire a képviselők kiverték őket az ülésteremből, a hol semmi kezesni valójuk nincs.

A nemzetet manifestumban fogják felvilágosítani az eseményekről, melyben kifejtik, hogy a nemzet megalázását nem tűrhették.

Lerombolták az elnöki szék, melyben a november 18-iki gaztett elkövetetett.

Elmondja a szöveget, hogy a folyó esztendőben teljesen munkaképes volt a parlament. Sok fontos törvényt intéztek el, de azért mégis elkövettek a november 18-iki gaztettet. Ezt ha megtorlás nélkül hagyták volna, akkor ez a nemzet elveszti örökre független törvényhozását.

A gaztettet Tisza és Perczel követtek el, nekik pusztulniuk kell, mert ilyen merényletet még nem követtek el az alkotmány ellen. S végül az ellenzéki pártok kijelentik, hogy a nemzet alkotmányát megvédik még a katonák szuronyai ellen is.

Tisza bukása.

Az ellenzék körében elterjedt hírek szerint biztosra veszik, hogy Tisza holnap okvetlen beadja lemondását.

Királyi kihallgatások.

Ő felsége fél 10 órakor már telefonértesítést kapott Bécsbe a parlamenti eseményekről. Azonnal kihallgatásban fogadta Goluchovszky

külgügyminisztert, majd 11 órakor Khuen-Héderváryt. Bécsi mértékadó körök Tisza Istvánt immár bukkott embernek tartják.

Az események nagy megdöbbenést keltezték mindenfelé.

A képviselőház ülése.

A képviselőházat holnap délelőtt 10 órára újból összehívták. Perczel Dezső akar állítólag elnökölni. Az ellenzék el van határozva, hogy amennyiben tényleg Perczel elnökölne, megismétlődnek a mai jelenetek.

A szabadelvűpárt értekezlete.

A szabadelvűpárt ma értekezletet tartott, melyen összesen 47 képviselő jelent meg. A partban nagy a csüggedés. Tisza kétszer is beszélt és próbálta fanatizálni híveit, de beszéde hatástalanul hangzott el. Mindenki érzi immár, hogy a miniszterelnök megbukott. Az ellenzék ama ténye, hogy kiverte a darabontokat a képviselőházból, oly meglepetésszerűleg hatott, hogy a kormánypártban válóságos pánik tört ki.

Az egyesült ellenzék értekezlete.

Az egyesült ellenzéki pártok a »Balaton« kávéházban rendkívül népes összejövetelt tartottak, melyen Rakovszky István indítványára kimondották, hogy amennyiben a darabontokat holnap is beállítják a képviselőházba és ha Perczel foglalná el az elnöki széket, holnap megismétlődnek a mai események.

Jelenet a Nemzeti Kaszinó-ban.

Tisza István gróf ma délután megjelenve a »Nemzeti Kaszinó« helyiségében, hevesen kikelt az ellenzék ellen. Andrassy Gyula gróf és Justh Gyula helyeselve az ellenzék eljárását, kijelentették, hogy Tisza alkotmány-sértésével szemben nem tehetett az ellenzék másként, mint a hogy tett. — Erre Tisza ott hagyta Andrassyékat és elment a kaszinó helyiségéből.

Mit mond Feilitzsch?

Ma egy újságíró beszélt Feilitzsch Arthur báró képviselőházi alelnökkel a történetekről.

Feilitzsch az újságíró előtt szóról-szóra ezt mondta:

— Majd megtanítom ezt a nyomorult bandát holnap. Revolverrel fogok beléjük lövetni.

Az osztrákok hangulata.

Bécs, dec. 13.

A magyar képviselőházban végbement események híre óriási izgatottságot okozott Bécsben. Már fél tizkor a magyar házban tudtak mindent. Körber miniszterelnök és Goluchovszky külgügyminiszter kihallgatásra jelentkeztek a királynál. A kihallgatás ma délbent történt meg.

Neményi Ambrus meghalt.

Budapest, dec. 13.

Neményi Ambrus dr. a szilágycsehi választókerület országgy. képviselője, ma szívizélhűdésben meghalt. Egy nagy és nemes szívű embert vesztett el benne, nemcsak kerülete, hanem egész Szilágymegye. Tett mindenkiért a vármegyében, de legfőbb kerületében s hogy a kerületre méltó volt, az bizonyítja legjobban, hogy mióta első ízben a 80-as évek végén a szilágycsehi kerületben egy függetlenségi képviselő (Moni Gyula) után megválasztották, e nagyon is nemzetiségi kerületben, csupán egy alkalommal volt ellenjelöltje. Sokat köszönhet neki a választó kerület és ezért nagy a részvét halála felett.

A rablógyilkos házaspár pénze.

Bécs, dec. 13.

Párisból ma jelentés érkezett a bécsi rendőrséghez, melyben tudatják, hogy a Klein-házaspár Koburg utcai lakásán ma megtartott házkutatás alkalmával egy ablakfa mögé elrejtve megtaláltak mintegy 80.000 korona értékű ékszer és készpénzt. A rablót, kincseket lepecsételve Bécsbe fogják küldeni.

REGÉNY.

Rég mult időkbl.

Irtá: Szabóné-Karay Anna.

(68)

— Megálmodtam az éjjel. Róbertet egy csodálatos szörnyeteg mentette meg, különben ott feküdnék holtan a Duna fenekén...

— Ah Uristen! talán kísértetet akarsz mondani? — rebegte a grófnő.

— Nem tudom én mi volt? Az arca, alakja ördögé, a sátn képéhez hasonlított és mégis vállaian főhéhr szárnyak lebegtek, mint az őrangyalnak... Azokkal az őrangyal szárnyakkal takarta be Róbertet, midőn egy vízi sárkány el akarta nyelni...

— Te lázban beszélsz, szegény kis leányom.

— Dehogyan beszélek. Álmodtam mesélem. Mióta Elek nekem arról a tündérszép Amináról beszélt, azóta mindig felőlték álmodom, jörfarmán minden álom ez a három alak: Elek, Amin, Róbert... Vigyázatok rá, hogy mit beszélnek és tegyettek mindent úgy, a mint én kívánom, mert ha mindig hazugságot jöfoltam volna is, ha senki jövőjét nem mondtam meg soha, annak a sorát, akit nagyon, forró szeretek, annak a sorát megérezem én... Küld be kérlek, hozzám Elek, hadd mesélek neki az álmaimról...

Málier csakugyan, nagyon beteg lett. Az orvos idegléznak mondta bajt és nem sok reményt fűzött életéhez. Hetekig feküdt ágyában magánkülv, nem ismert meg senkit, csak Elek, de az mihelyt az ajtó kilincsére tette kezét, már nevé szölit és ha távozott ágya melől, sírva fakadt.

Egy napon végre tiszta elmével ébredt fel a leány és élénken így szölt Elekhez:

— Egy kis templomról álmodtam az éjjel; kereszt volt a tornyán, oltár állt a végében égő gyertyákkal, márvány angyalokkal. Van itt ilyen templom közel?

— Ódaát, túl a Dunán van egy kis katolikus templom a községben, de csak nagy finnepeken miséznek benne, rendszerint zárva van, mert a lakosság legnagyobb része protestáns. Az lett volna az én falum, — szölt halkán elgondolkozva Elek.

— Láttam már belöl?

— Láttam, mert kivételes alkalmokor, például ha gyászmisét tartanak, vagy katolikus pár esküszik, kinyitják és akkor a másik faluból hozzák el a plébánost.

— Milyen vallás vagy te Elek?

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik boldogult férjem tardsokkedi Bogdy István elhunytá alkalmából részvétükkel fölkerestek és a végtisztesség megadásában részt vettek, ez uton hálás köszönetemet nyilvánítom.

Kolozsvár, 1904. dec. 13-án.

Özv. Bogdy Istvánné.

iskolai és irodai szerek

ugymint:

írónok, tollak, tolltartók, tinták, tintatartók, gummik, irkák, füzetek, rajzpapírok, rajz- és pala-táblák, vonalzők, körzők

Továbbá:

Pénztári és üzleti könyvek, számlák, rovatozott ívek, másoló könyvek stbi, stbi, legjutányosabb árban beszerezhetők

Gombos Ferencz,

könyvnyomda- és papirkereskedésében.

Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 12. szám.

Viðeki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

3526 Diszokmánnal kitüntetvel 16—100

Bernáth E. Sándor varrógép kerékpár nagy raktára és hangszér-üzlete (Kolozsvár a m. kir. posta- és táv. szállítója)

Összes áruimat havi részletfizetésre is adom és szökért 5 évf. lefizetem. — Szakszerű villamos világítással és motorerővel berendezett mechanikai műhelyben a javításokat gyorsan és jutányos árban készítem. Nikkelezéseket különféle színnel, emaillezéseket saját fűrdőben és kemencében állítok elő.

Kerékpárkölösöz osztályt tartok fenn! Telefon 412

Képes árjegyzéket adok bármiké!

Kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város főispánjától.

1123—1904. sz.

3751 1—1

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Kolozsvár sz. kir. város vízvezetési Igazgatóságánál ideiglenesen betöltött irodavezetői és felügyelői állások végleges betöltésére pályázatot hirdetek, s felhívom azokat, akik ezen, egyenként 2000 korona évi fizetés és 600 korona lakáspénzrel javadalmazott élethossziglan választás útján betöltendő állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy eddigi szolgálatukat igazoló, valamint az irodavezetői állásra pályázók érettségi és államszámviteltani vizsgáról szóló bizonyítvánnyal, a felügyelői állásra pályázók pedig ipari szakiskolai vég bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérelmüket hozzám folyó hó 19-ig annyiával is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Kolozsvárt, 1904. évi december hó 12-én.

Gróf Béli s. k.
főispán.

Dr. BIRO-féle 3650 41—

RHEUMA-SZESZ

Kipróbált szer mindennemű csúszos fájdalom ellen. 1 üveg ára: 1 kor.

Kapható: a „Wolff“ gyógyszerárban, Kolozsvárt.

Kolozsvári

Zakarékpénztár és Hitelbank

részvény-társaság.

Törlesztés és kölcsönök nyújt
hosszabb, vagy rövidebb időre Kolozsvárt
fekvő bérházakra és bárhol fekvő föld-
birtokra. 3416 120—

Az ügyleteket a leggyorsabban és legelőnyösebben bonyolítja le és a kölcsönöket készpénzben fizeti ki.

A helybeli

Zöldfa Vendéglő

helyiségei 3740 3—4

1905. évi április hó 1-étől kezdve

bérbe kiadók!

Értekezhetni:

Dr. Morariu József ügyvédnél
Kossuth Sajos-utca 26. szám alatt.

PLOMBUS Co. New-York 104 E I 6 Str.

PLOMBUS!

250.000 halálirat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!

Fenti betegségeknek előidézői kétségkívül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kinos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„PLOMBUS“-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon odvas fogait!

„Plombus“ ne hiányozzék egy háznál sem, az egyszerű csekély kiadás százszoros kamata: a nyugalom. A fog-fájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!!! Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas fogakra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 korona 10 fillér előzetes beküldése után bérmentve bárhová. — Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtől, melynek címe: „Plombus“ széküldés, Pásztó, Heves-m.

3558 23—35

1903. évi termésű,
legfinomabb szénából
készített

széna-szacska

100 netto kilogrammonként

10 koronáért

kapható — csak 100 kg. felüli vételnél —

Czell Frigyes és fiai

Téglás-utcai szeszgyárban.

Megjegyzés. Tapasztalataink szerint a széna-szacskából, viszonyítva a vágtalan szénohoz, legfeljebb csak 2/3 rész szükséges és ezáltal legalább 1/3 rész széna megtakaríthatik. Ha a marha vagy ló kezdetben ezen táplálékot szokatlanságból nem is szívesen enné, biztos, hogy 4 nap alatt jobban fogja kedvelni mindegy vágtalan szénoánál. 3668 13—

Bombaszerű
eredmény!!

Az Anti nikotin cigarettá-hüvely, cigarettá dobozokban. — Jakobi-gyár, Bécs, VIII. Parisengasse.

Dunai hal

minden nap friss állapotban

kapható: 3703 12—20

Széchenyi-tér 24. sz. alatt.

Uj üzlet!

WEISZ ÉS TÁRSA

szabó üzlete, férfi-, fiu- és gyerek ruha raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 9.

Rucska-ház.

Ajánlják dusan berendezett új férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruházukat és

szabó üzletüket

hol a legkényesebb igényeket is pontosan kielégítik

Honi, angol és skót

szövet nagy raktár.

ugyszintén saját készí-

tésű kész ruhák,

szőrmearuk, dan

börkabátok és min-

denneműe szakba vágó

árúk — nagy raktár.

A n. é. közönség b. pártfo-

gását kéri kiváló tisztelettel

Weisz és Tarsa.

Egyszeri próba-
rendelés minden-
két meggyőződést
azon tényről, —
hogy a legcsino-
sabb, legjobb és a
legjutányosabb
beszerzési for-
rás.

3505 28—30

Uj üzlet!

Kiadó lakás!

Honvéd-utca

52. szám alatt

4 szoba, konyha, fürdőszoba,
üveges verandával

kiadó

A lakáshoz esetleg istálló is van!
Értekezhetni bármikor lehet ugyanott.

Maculatur papír

egész ivben. csomagolásra igen alkalmas

kilonként 20 fillér, métermázsa vételnél

15 koronára. Felvilágosítást ad a kiadótól.

Társulatoknak és intézeteknek Karácsonyi ajándéknak

való

3504 18—50

olcsó gyermekruhákat és felöltőket

ajánl:

Neumann M. cs. és kir. udvari szállító
Kolozsvár, Mátyás király tér

Minden család pénzt takarít!!!

3562 19—

Remek 6 szem, kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem, kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	Remek 6 szem, vászon Damaszt Garnitúra csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott, vászon törülköző 6 db csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőtűs vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőtűs vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőtűs vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőtűs vég Gyöngy vászon csak f. 5.45
30 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég	30 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég	30 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég	30 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég 50 rőtűs vég
30 rőtűs vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőtűs vég csikos és kockás 1-m Kanavász csak f. 4.55	30 rőtűs vég Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chifon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chifon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chifon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45
Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr hosszú, 1 1/2 mtr széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-út 65 sz. I. em.	Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95
			Remek Cashmir paplan minden színben csak f. 3.55

Elsőrangú könyvnyomda!

Ujság kiadó-vállalat!

Telefon-
szám
204.

GOMBOS FERENCZ

KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 12. szám.

Telefon-
szám
204.

Gazdagon felszerelt könyvnyomdám-
ban gyorsan, izléssel és a legjutányosabb árban készítik el bármilyen könyvnyomdai munkákat, ugymint:

- irodalmi műveket, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, napi, heti- és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, üzleti könyveket; — ugyszintén eljegyzési kártyákat, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat stb. stb.

Mint szakember, ki a nyomdászatot tanultam, az erdélyi részekben a mai napig is a legjobb hírnévnek örvendő könyvnyomdám négy gyorsaságtól és a legmodernebb igényeknek teljesen megfelelő betűanyaggal szereltem fel, úgy, hogy bármilyen könyvnyomdai munkák izléses és szakszerű kiállítása tekintetében nemcsak a helyi és vidéki, hanem bármely elsőrangú fővárosi könyvnyomdával szemben is kiállok a versenyt.

Minthogy pedig könyvnyomdámamat magam személyesen vezetem, a nyomdai munkákat megrendelő közönség egész bizalommal fordulhat nyomdámhoz, mert úgy a szép és csinos kiállítás, mint az árak tekintetében a legnagyobb megelégedésére lesz mindenkor kiszolgálva.

Bármilyen kis- vagy nagyobb szabású vidéki megrendeléseket leggyorsabban és kifogástalanul eszközölök.

Ugyszintén a nagyérdemű olvasó közönség szíves figyelmébe ajánlom

„UJSÁG“

függetlenségi és 48-as Kossuth-párti politikai napilapomat, mely önálló vezércikkein kívül, távirati- és telefon-jelentéseivel a legkorábban, a budapesti lapokat is megelőzve, számol be mindenkor olvasóinak.

Előfizetési árak:

Egész évre 24 kor.
Fél évre 12 „
Negyed évre 6 „
Mutatványszámok 8 napig ingyen és bérmentve.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását és bizalmát továbbra is kérve teljes tisztelettel

Gombos Ferencz

nyomdatulajdonos,
az „UJSÁG“ pol. napilap kiadóulajdonosa.

Könyvnyomdámamat áthelyeztem

Deák Ferencz-utca és Minorita-utca sarkán levő saját házamban e célra épült külön helyiségbe.